

«سیاست‌ها و نظام‌نامه نحوه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در صنعت نفت»

پیرو جمع‌بندی مباحث مطرح شده در شورای معاونان وزارتخانه، با عنایت به آثار محیط اجتماعی بر کارآیی فعالیت‌های صنعت نفت و با هدف ارائه تصویر مناسب از صنعت نفت در افکار عمومی، ایجاد فضای لازم برای افزایش اعتماد اجتماعی، بهبود روابط با جوامع محلی و تسهیل شرایط کاری صنعت نفت در این جوامع، بهینه‌سازی هزینه‌کردها در زمینه اقدام‌های مسئولانه سازمان‌ها و شرکت‌های نفتی و نظارت عالی در این خصوص، بدینوسیله سیاست‌ها و نظام‌نامه نحوه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در صنعت نفت ابلاغ می‌گردد. کلیه شرکت‌های اصلی و فرعی و تابعه وزارت نفت نیز مشمول مفاد این نظام‌نامه می‌باشند.

ماده ۱- تعاریف

۱-۱- جوامع محلی: مقصود از جوامع محلی در این نظام‌نامه گروهی از مردم با هویت مشخص است که در مناطق مختلف فعالیت صنعت نفت ساکن بوده و بر فعالیت‌های صنعت نفت تاثیر مستقیم یا غیرمستقیم داشته و یا از آن تاثیر می‌پذیرند.

۲-۱- توانمندسازی: بهره‌گیری از روش‌های متنوع حمایتی، تسهیل‌گری، آگاهی‌بخشی و آموزشی (به‌ویژه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و تقویت بنیه علمی دانش‌آموزان کم‌بضاعت و با توجه ویژه به زنان و دختران)، به‌منظور خوداتکایی و توسعه سرمایه انسانی در جوامع محلی.

ماده ۲- مناطق فعالیت صنعت نفت از منظر اهمیت تاثیرپذیری و تاثیرگذاری در ارتباط با جوامع محلی به ترتیب زیر می‌باشد:

منطقه یک: منطقه عمومی پارس (شامل شهرستان‌های عسلویه، کنگان و جم) و منطقه غرب کارون.

منطقه دو: حوزه جغرافیایی عملیات شرکت‌های مناطق نفت‌خیز جنوب، نفت مناطق مرکزی، نفت فلات قاره، نفت اروندان به علاوه تاسیسات فرآورشی پیوسته با بالادست در همان مناطق مانند پالایشگاه‌های گاز شهید هاشمی‌نژاد، بید بلند ۱ و پارسیان و قشم.

تبره: منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر نیز جزء همین منطقه محسوب می‌شود.

منطقه سه: دیگر مناطق کشور

ماده ۳ - موضوعات و زمینه‌های عمل

۱- ۳- تاکید بر رعایت ضوابط حفظ محیط‌زیست در طراحی و اجرای طرح‌های صنعت نفت در همه مناطق.

۲- ۳- بررسی و احصای ظرفیت‌های توسعه محلی با بهره‌گیری از نظرات مسئولان محلی و نیز نخبگان در منطقه یک.

۳- ۳- کمک به هدایت و توانمندسازی ساکنان جوامع محلی خاصه دختران، زنان و اقشار آسیب‌پذیر به منظور شکوفایی ظرفیت‌های توسعه محلی در منطقه یک.

۴- ۳- نیازسنجی، ارزیابی و اجرای طرح‌های عمرانی (فیزیکی) در مناطق.

۵- ۳- استفاده از ظرفیت‌های تولیدی و خدماتی موجود در مناطق یک و دو در زمینه تأمین کالاهای عمومی مورد نیاز صنعت نفت و پیمانکاران (نظیر تهیه مواد خوراکی، تولید لباس کار، وسایل نقلیه برای ایاب و ذهاب کارکنان، تعمیر ماشین‌آلات) و ایجاد شرایط تقویت این ظرفیت‌ها.

۶- ۳- بهره‌گیری از نیروی کار صاحب صلاحیت جوامع محلی در اجرای طرح‌های صنعت نفت توسط پیمانکاران طرف قرارداد با رعایت ابلاغیه وزارت نفت به شماره ۶۵۸-۲۰/۲ مورخ ۱۰/۱۰/۱۳۹۶ در مناطق یک و دو و نیز رعایت شیوه‌نامه به‌کارگیری نیروی انسانی اولویت‌دار محلی توسط پیمانکاران صنعت نفت در منطقه عمومی پارس جنوبی به شماره ۱۶۵۳۱۹-۱۰/۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۱۲.

۷- ۳- مساعدت به مردم و جوامع محلی در مواقع بروز حوادث غیرمترقبه در تمام مناطق به‌ویژه مناطق یک و دو.

۸- ۳- مشارکت در انجام فعالیت‌های ترویجی و پیشگیرانه به منظور کنترل بیماری‌های شایع در میان کودکان و زنان جوامع محلی در منطقه یک، به ترتیب و در سقف اعتبار مصوب هیئت مدیره شرکت اصلی برای هر مورد.

۹- ۳- حمایت از فعالیت‌های فرهنگی در مناطق یک و دو در سقف اعتبار مصوب هیئت مدیره شرکت اصلی برای هر مورد.

۳-۱۰- برقراری ارتباط موثر با مردم، جریان‌های اجتماعی و بزرگان مناطق یک و دو به منظور ایجاد احساس منفعت مشترک، اقناع و تنویر افکار عمومی.

ماده ۴- در مناطق تعریف‌شده، طرح‌های عمرانی صرفاً در زمینه‌های مشخص‌شده زیر قابل اجرا خواهد بود:

در مناطق یک و دو: کمک و مشارکت در احداث و بازسازی موارد زیر:

➤ در روستاها، خانه بهداشت، درمانگاه، مدرسه، آب آشامیدنی و فاضلاب، طرح هادی روستایی، سالن ورزشی و زمین چمن.

➤ در شهرها، درمانگاه، مراکز آموزشی، تجهیز مراکز فنی و حرفه‌ای، مرکز فرهنگی چندمنظوره، سالن ورزشی و زمین چمن.

در منطقه سه: کمک و مشارکت در اجرای طرح‌های زمین چمن روستایی و سالن‌های کوچک ورزشی به میزان حداکثر ۵۰ درصد هزینه‌ها در سقف مصوب موردی هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران (که هر ساله تعیین و ابلاغ می‌شود) و نیز اعلام سازمان برنامه و بودجه برای تامین بقیه بودجه در هر مورد.

تبصره ۱- ادامه اجرای طرح‌های عمرانی فعال در دست اقدام «مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز» با پیشرفت قابل ملاحظه، حداکثر در سقف تعهد مصوب هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران بلامانع است.

تبصره ۲- در منطقه یک، مشارکت در طرح‌های راه‌های مواصلاتی روستایی نیز قابل انجام خواهد بود.

تبصره ۳- در همه موارد باید از اجرای طرح‌های با اعتبار ریالی بالا و زمان‌بندی طولانی اجتناب شده و به طرح‌های کوچک و پربازده خاصه در مناطق روستایی اولویت داده شود.

تبصره ۴- انتخاب طرح‌های عمرانی مسئولیت اجتماعی که به عنوان مثال در قالب طرح‌های EPC/ EPD به تایید شورای اقتصاد رسیده نیز مشمول همین قاعده خواهند بود.

ماده ۵- شرایط اجرای طرح‌ها

۵-۱- طرح‌های موضوع ماده ۴ صرفاً از طریق و یا با هماهنگی مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز به انجام می‌رسد.

«سیاست‌ها و نظام‌نامه نحوه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در صنعت نفت»

۵-۲- اصل باید بر این باشد که این مدیریت نیز کارها را از طریق عقد موافقت‌نامه با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در هر مورد به انجام می‌رساند و از ارتباط مستقیم با پیمانکار پرهیز می‌کند.

۵-۳- بهره‌گیری از اِلمان‌های سازه‌ای خلاقانه و نمادهای یکنواخت جهت معرفی شرکت اصلی تابعه وزارت نفت به عنوان متولی طرح‌ها الزامی می‌باشد.

ماده ۶- ساختار، نظام اجرایی و بودجه

۶-۱- نظارت کلان بر اجرای مفاد این نظام‌نامه شامل تایید کلی سقف منابع تخصیص‌یافته به هر یک از مناطق سه‌گانه یادشده توسط هر یک از چهار شرکت اصلی، در هر سال برعهده شورای عالی مسئولیت اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان وزارت نفت) خواهد بود. مدیریت و راهبری عملیاتی شدن مفاد موضوعات مذکور در ماده ۳ (به جز بند ۳-۳) بر عهده مشاور اجتماعی وزیر نفت با همکاری مشاوران اجتماعی و مشاوران امور زنان چهار شرکت اصلی وزارت نفت و کمیته‌های مسئولیت اجتماعی شرکت‌های زیرمجموعه می‌باشد.

تبصره: مشاوران اجتماعی شرکت‌های اصلی با تایید مشاور اجتماعی وزیر و حکم مدیران عامل شرکت‌ها منصوب می‌شوند.

۶-۲- در مناطق عمده نفتی مانند مناطق نفت‌خیز جنوب، منطقه غرب کارون، منطقه عمومی پارس و منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر، جهت هماهنگی در اجرای سیاست‌ها، شورای راهبری از ترکیب مدیران شرکت‌های مشمول این نظام‌نامه تشکیل گردیده و دبیرخانه شورا در محل یکی از شرکت‌ها به تصمیم خود اعضا مستقر می‌گردد.

۶-۳- شرکت‌های اصلی باید به جز موارد مصوب در طرح‌های سالانه «مدیریت نظارت بر طرح‌های عمران مناطق نفت‌خیز»، نسبت به تصویب بودجه سالانه مسئولیت اجتماعی براساس برنامه‌های مصوب در چارچوب ماده ۳ این ابلاغیه، اقدام نمایند. هرگونه هزینه‌کرد در زمینه‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی به جز موارد مصوب با رعایت بخشنامه صرفه‌جویی ابلاغ شده به شماره ۱۴۶-۲/۲۰ تاریخ ۲۳/۲/۱۳۹۸ ممنوع بوده و در حکم تخلف اداری می‌باشد.

ماده ۷- ارزیابی، گزارش عملکرد و اطلاع‌رسانی

۷-۱- کلیه شرکت‌های مشمول می‌بایست نسبت به ارائه گزارش‌های سالیانه نحوه اجرای مسئولیت اجتماعی به «امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت» (که می‌بایست زیر نظر مشاور اجتماعی وزیر نفت فعالیت نماید) اقدام نموده و این امور نیز با تدوین شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی، نسبت به ارائه گزارش‌های سالیانه در حوزه مسئولیت اجتماعی به شورای عالی مسئولیت اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان وزارت نفت) اقدام نماید.

۷-۲- ادارات روابط عمومی شرکت‌های اصلی با هماهنگی اداره کل روابط عمومی وزارت نفت می‌باید با همکاری سازمان‌ها و واحدهای فعال صنعت نفت در حوزه مسئولیت اجتماعی نسبت به اطلاع‌رسانی عمومی فعالیت‌ها در این زمینه با ابزارهای گوناگون اقدام نمایند.

ماده ۸- شرکت ملی گاز، شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت ملی پتروشیمی نیز مکلفند مطابق مفاد این نظام‌نامه، نسبت به انجام مسئولیت‌های اجتماعی در مناطق اصلی فعالیت‌های خود، حسب مورد اقدام نمایند. نقش و سهم این شرکت‌ها در موضوع مسئولیت‌های اجتماعی، هر ساله در شورای عالی مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان) تعیین خواهد شد.

ماده ۹- همه شرکت‌های تابعه و فرعی هر ساله باید برنامه‌های مسئولیت اجتماعی خود را به تصویب هیات مدیره شرکت اصلی برسانند.